

Вічна тайна

Олесь Бердник

ВІЧНА ТАЙНА

Цикл

Пісня Небесних Лебедів*

Вічна Тайна кличе нас,
Вічна Тайна кличе!
Птаха-Вожака наказ
В просторі курличе!
Вилітай у Рідний Край
Всі, хто має крила.
Жде нас ясний небокрай,
Жде Вітчизна мила.
Таємниці поклик чуть
Понад сонним містом,
Крила Лебедів несуть
У висоти чисті...
Розривай завісу сну,
Ніби павутину,
Линь у неба глибину,
В долю Лебедину...
Вічна Тайна кличе нас,
Вічна Тайна кличе...
Птаха-Вожака наказ
В просторі курличе!

Пісня про небесного коваля*

Жив коваль-чарівник у правічнім гаю край дороги,
(В цілім світі широкім відомо його ремесло).
Доручили кувать йому Слово Полум'яне давнії Боги
І урочий Світанок призначили — вельми таємне число.
Дні летять, ніби птахи. І треба кувати це Слово!
Тільки люди ж ідуть, замовляють підкови й мечі.
Тим царям захотілось для тюремної брами обнову.
Тому вкрай необхідні для жінки нові рогачі.
І жаліє коваль тих людей, сіє вироби марні у світі,
Забуває про Слово Огнисте, заповідане здавна йому.

І згасає талант. І лягають на плечі століття.
Покривають утомою серце, відпливаючи в тьму.
Небо все ще чекає і надіється знову і знову,
Лиш умови своєї воно з ковалем не міня —
Грізний час недалеко, світ жадає Вогнистого Слова
І урочий Світанок уже осідлав чарівного коня.

Народи мене, Матінко Божа*

Народи мене, Матінко Божа,
В Новий Світ народи,
Поклади мене в Зорянім Ложі,
Щоб не знав я біди.
Хай сповіє мене те Мовчання,
Що у серці Твоїм,
Хай моєю оселею стане
Твій надзоряний Дім.
У обіймах Твоїх задрімаю,
Мов дитя, залюбки,
І не треба вже іншого раю —
На віки... на віки...
А як знову настане тривога,
І Земля спалахне —
У далеку криваву дорогу
Ти розбудиш мене.
Я пройду крізь ворота тілесні,
За похмуру межу.
Та Твій образ, Матусю, чудесний,
У душі збережу...
Лиш одне я молю: у долині,
Де страждання завжди, —
Не покинь Твого вірного сина
Серед лиха й біди.
Ти вдихни мені мудрості й сили,
Певність в ділі святім,
І здолаю я темну могилу,
І вернуся в Твій Дім...

Політ без повернення*

Давня казка говорить, що в небі живуть

Легендарні крилаті створіння.
Старші птахи дітей споряджають у путь
І дарують летюче уміння.

Не сідають на землю казкові птахи,
Бо життя їх у вічнім польоті,
І ночами і днями долають шляхи
Понад грози, і бурі, і сльоти.

Гей, далекий політ
Понад війни, і горе, і терни!
Новий світ, дивний світ
Просить в ниву посіяти зерна!
Вічносутнє крило
Хай не втомиться понад віками,
Путь назад замело
Ураганами літ і зірками...

Найбуйнішому саду є свій листопад,
Є пора зневажать і любити.
І найкращий пілот повертає назад,
Щоб ізнов у затишку спочити.

А тому, хто вирощує крила, нема
Із польоту назад повороту,
Його кличе удаць Таємниця сама,
Яку треба одвічно бороти!

Душі крило*

Скидай ману, вставай зі сну!
Горить Зоря і кличе йти...
Дивись на схід, стрічай весну,
Готові зоряні мости!
Дивись за обрій, в далину...
Відкрийте слух, відкрийте зір,
Зника імла, щеза пільма...
Летять лелеки із-за гір,
Зими нема! Зими нема!
Весні усміхненій повір...
Росте крило — душі крило!

І кличе даль, блакить зове...
І райдуги перевесло
Над світом іскриться нове...
Росте крило... Душі крило!..

* * *

Дай мені, Нене, Мову,*
Ніби в Небесного Грому,
Хай моє чисте Слово
Сповнить Твої Хорони.
Дай мені, Мамо, зброю —
Божую Блискавицю,
Хай вона кличе до Бою,
Хай піднімає лиця!
Щоб у очах не зникла
Світоносна жарина,
Як у космічних циклах
Вістка про Твого Сина!

Пісня Будди*

Пробігають роки. Пролітають віки.
— Піднімайте вітрила! — лунають кличі.
Та даремно готують похід вояки,
Іржавіють у піхвах двосічні мечі.
Поривається вдаль, ніби птах, корабель,
Та даремні зусилля, бо сто якорів
Не пускають його від затишних осель
В таємничі краї, на роздолля вітрів.
І радіють боги, і дзвенять ланцюги,
І титани заснули в страшній глибині,
А тому, хто дрімає, нащо вороги?
Сам собі він мурує темницю у сні!
І любов, і добро, і свобода — слова,
Із яких якорі нам кувала пітьма.
Хіба хоче імен сила Духу жива?
Хто вона, і нащо — буря знає сама!
Хати ветхі змете урагану рука,
Якщо навіть вони мають ім'я святе,
А того, хто проснувся, — вже ніщо не зляка,

Бо віднині вже він сам у себе росте,
Бо усі кораблі, і дороги, й мости,
І пісенного поклику огненний дзвін,
І казкові краї, й зореносні світи,
І походи до них — то все він, лише він!..

Ти не плач сиротою*

Ти не плач сиротою і серце не край,
Те, що статися має, — те станеться...
Птахи рідні зберуться у Зоряний Край,
А примарне — в безодні зостанеться...

Не ридай, коли Птах відлітає удаль.
Те, що з Єдності вийшло — з'єднається.
Неминучої радості знак — та печаль,
Що у серці твоїм одмічається...

Пам'ятай, що розлуки існують на те,
Щоб освячують зустрічі бажані,
Лише те існування у Вічність зросте
Що тяжкою скорботою вражене...

Переступи межу...*

— Переступи межу. І вийди в таємничість.
Дмухни за вітром попіл та іржу.
Хіба не чуєш — ключ за хмарами курличе?
Переступи межу. Переступи межу.
Суворо глянь довкіл і запитай сумління:
— Кого чекаю тут? І що я бережу? —
Хто в небо не росте — приречений на тління.
Переступи межу. Переступи межу!
Багато голосів. Та лиш один — пророчий:
— Що зв'яжеш у душі — те в вічності зв'яжу!
Під ноги не дивись. Здійми до Тайни очі.
Переступи межу. Переступи межу!..

Відлітають в ирій журавлі*

Відлітають в ирій журавлі,

Жовто листя облітає з віт,
Будуть нові весни на Землі,
Запалає в лузі новий цвіт...
Лиш на віки щезли у імлі
Давні мрії тих, дитячих літ...

Не журися, друже, уночі,
Вийди, глянь на зоряну ріку,
І розтануть в серці ті плачі,
Ніби знак сльозини на піску,
І в гаю прадавньому сичі
Проспівають доленьку дзвінку.

У безжурнім радіснім сміху
Чарівну стежину віднайди,
Протопчи в Чумацькому Шляху
Небувалі вогняні сліди,
Хай вони приреченість лиху
Спопелять навіки, назавжди!..

* * *

Розлітаються миті, мов листя осіннє,
Кожна мить — цілий світ!
А у серці мовчазне одвічне квиління:
Як затримати той політ?
Як спинити розлуку, наповнену болем,
Той розрив пуповини душі?
Тіні пам'яті тонуть у життєвому полі.
Б'ють у серце думок гармаші...

* * *

Диво-сни, не сковані законом,
Відкривають браму до Свободи,
Із тілесним попрощавшись лоном,
Небувала виросла Природа.

Воскресають мертві Побратими,
Розквітають зела чародійні,
Розгортає диво світ незримий —

Радісний, прекрасний і надійний...

Корінь Волі, джерело натхнення,
Не щезай, не висохни ніколи,
І посій в пилюку повсякдення
Квіти у сновидному роздоллі...

І тоді, як зморені світила
Захолонуть в темному просторі,
Хочу я, щоб Серце запалило
В світі Сну нові, чаклунські зорі!..

* * *

Моїм супутницям

Правічна радість, священний трепет
На тій межі, що зветься смертю...
Щезають маревні вертепи,
Замком таємним з правік заперті...
Підняти парус — і в чисте море,
У таємничість Праокеану!
Пусті страхи душа поборе
І попливе в краї неznані...
Хай виринають дивосвіти
В стихійнім танці світил та духів,
Сади промінні розвинуť віти
І Слово Боже торкнеться слуху.
Лиш не жахайся межі тієї,
Яка з правіку зветься смертю,
А прагни мужньо понад нею,
До Бога крила розпростерши...

11 лютого 1981 — 1 січня 1982 р.